

BAB III

MÉTODE PANALUNGTIKAN

Métode panalungtikan nyaéta cara anu dipaké ku panalungtik pikeun ngumpulkeun data dina panalungtikanna (Arikunto, 2013, kc. 203). Salah sahiji cara pikeun ngahontal tujuan panalungtikan nyaéta ku ayana métode panalungtikan. Luyu jeung judul panalungtikan sarta rumusan masalahna, métode panalungtikan nu dipaké dina ieu panalungtikan nyaéta métode déskriptif analisis. Sacara étimologis déskripsi jeung analisis hartina *menguraikan*. Kecap analisis asalna tina basa Yunani, *analyzein* ('*ana*' = luhur, '*lyein*' = leupas, *urai*), teu ngan saukur medar, analisis ogé miboga harti méré pamahaman jeung pedaran nu gembleng. Métode panalungtikan déskriptif analisis mangrupa gabungan tina dua métode, nyaéta métode déskriptif jeung analisis. Ieu métode dilakukeun ku cara ngadéskripsikeun fakta-fakta anu engkéna ieu fakta téh dianalisis (Ratna 2004, kc. 53).

Salian ti métode panalungtikan, dina ngayakeun panalungtikan téh aya ogé pamarekan anu digunakeun. Ieu panalungtikan kagolong kana panalungtikan kualitatif. Panalungtikan kualitatif nyaéta panalungtikan nu dilakukeun dumasar strategi, paradigma, jeung implementasi model sacara kualitatif (Denz jeung Lincoln dina Basrowi 2008 kc.20). Nurutkeun Moleong dina Arikunto (2013, kc.6) panalungtikan kualitatif ditételakeun ku cara ngadéskripsikeun dina wangun kekecapan jeung basa dina hiji kontéks husus anu alamiah sarta ngamangpaatkeun rupa-rupa métode alamiah. Panalungtikan kualitatif dipiharep bisa ngahasilkeun hiji déskripsi nu jero ngeunaan ucapan, tulisan, jeung atawa paripolah nu bias ditengenan tina hiji individu, kelompok, masarakat atawa organisasi nu tangtu dina hiji *setting* konteks nu tangtu.

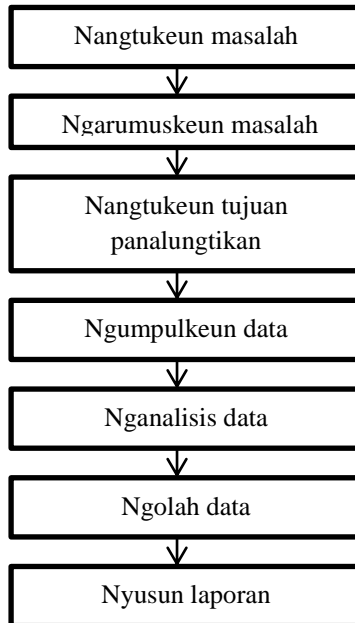
3.1 Desain Panalungtikan

Dina panalungtikan diperlukeun ayana *desain* pikeun ngagampangkeun dina proses panalungtikan. *Desain* panalungtikan kudu puguh jeung ngéntép seureuh. *Desain* panalungtikan nyaéta rarancang panalungtikan anu rék dilaksanakeun ku panalungtik (Arikunto, 2013, kc. 90). Anapon desain ieu panalungtikan diébréhkeun dina bagan saperti kieu.

Nisa Fauziyyah, 2018

**ANTOLOGI SALIKUR CARPON PATREM PIKEUN BAHAN PANGAJARAN MACA
CARPON DI SMA : Ulikan Struktural jeung Ajén Atikan Karakter**
Universitas Pendidikan Indonesia | repository.upi.edu |
perpustakaan.upi.edu

Bagan 3. 1
Désain Panalungtikan

3.2 Data jeung Sumber Data

3.2.1 Data

Data nyaéta sakabéh fakta jeung angka nu bisa dijadikeun bahan pikeun nyusun hiji informasi. Data dina ieu panalungtikan nyaéta struktur jeung ajén atikan karakter dina 11 carpon nu aya dina antologi *Salikur Carpon Patrem*. Anapon data séjén nu digunakeun pikeun ngeuyuban ieu panalungtikan diantaranya buku sumber, artikel, jurnal jeung panalungtikan-

Nisa Fauziyyah, 2018

ANTOLOGI SALIKUR CARPON PATREM PIKEUN BAHAN PANGAJARAN MACA CARPON DI SMA : Ulikan Struktural jeung Ajén Atikan Karakter
Universitas Pendidikan Indonesia | repository.upi.edu | perpustakaan.upi.edu

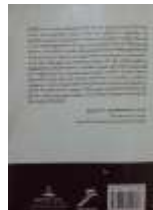
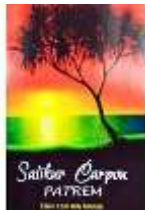
panalungtikan saméméhna anu patali jeung ulikan struktural, ajén atikan karakter sarta bahan pangajaran.

3.2.2 Sumber Data

Nu dimaksud sumber data dina panalungtikan nyaéta subjek pikeun nyangking hiji data (Arikunto, 20013, kc. 129). Nurutkeun Lofland dina Basrowi (2008, kc. 169) sumber data utama dina panalungtikan kualitatif nyaéta kekecapan, sumber tinulis jeung paripolah lian ti éta mangrupa data tambahan saperti dokumén, jrrd. Anapon sumber data dina ieu panalungtikan nyaéta buku antologi *Salikur Carpon Patrem* nu ditulis ku sawatara sastrawati Sunda nu kaasup kana paguyuban Patrem. Carpon-carpon dina éta buku nyangking struktur carita jeung ajén atikan karakter. Anapon data séjén nu digunakeun nyaéta buku sumber, artikel, jurnal, jeung panalungtikan-panalungtikan saméméhna anu ngeuyeuban ieu panalungtikan.

Idéntitas Buku

Judul : *Salikur Carpon Patrem*
 Pangarang : Aam Amalia, Ami Raksanagara, Anita Rohani, Chyé Réty Isnéndés, Cicih Kurniasih, ED Jenura, Etti RS, Firda Aulia, Imas Rohilah, Nanéng Daningsih, Nina Rahayu Nadéa, Nita Widiati Éfsa, Nunung Saadah, Pipiet Senja, Risnawati, Ruhaliah, Tétti Hodijah, Téty S. Nataprawira, Tiktik Rusyani, Wasta Ai, jeung Yooke Tjuparmah.
 Medal : 2017
 Penerbit : Pustaka Jaya
 Kandel Buku : 199 kaca
 Ukuran Buku : 20,9 cm x 14,4 cm

Nisa Fauziyyah, 2018

ANTOLOGI SALIKUR CARPON PATREM PIKEUN BAHAN PANGAJARAN MACA CARPON DI SMA : Ulikan Struktural jeung Ajén Atikan Karakter
 Universitas Pendidikan Indonesia | repository.upi.edu | perpustakaan.upi.edu

Gambar 3.1 **Jilid Antologi *Salikur Carpon Patrem***

Antologi *Salikur Carpon Patrem* mangrupa buku kaopat anu ditulis ku sawatara sastrawati Sunda anu kaasup kana paguyuban Patrem. Paguyuban patrem mangrupa hiji-hijina organisasi wanoja anu bergerak dina widang sastra Sunda anu diadegkeun ti taun 1982. Judul carpon dina antologi *Salikur Carpon Patrem* aya 21 judul ti sawatara pangarang nyaéta *Kalangkang Mangsa Lawas* karya Aam Amalia, *Budak Miang Saurang-saurang* karya Ami Raksanagara, *Kapidangdung* karya Anita Rohani, *Tasbéh* karya Chyé Réty Isnéndés, *Samping Réréng Bodas* karya Cicih Kurniasih, *Langit Hangit* karya ÉD Jénura, *Wilujeng Angkat* karya Étti RS, *Halimun* karya Firda Aulia, *Tetenger* karya Imas Rohilah, *Yuanita* karya Nenéng Daningsih, *Katumbiri di Leuwi Awi* karya Nina Rahayu Nadéa, *Beureum Panineungan* karya Nita Widiati Efsa, *Nyai Sanguna gé Tutung* karya Nunung Saadah, *212* karya Pipiet Senja, *Pésta* karya Risnawati, *Pasrah* karya Ruhaliah, *Nu Gugupay dina Lawang* karya Tétti Hodijah, *Indung* karya Téty S. Nataprawira, *Warisan* karya Tiktik Rusyani, *Rabiah Al'Adawiyah* karya Wasta Ai, jeung *Tilu Ali Meneng* karya Yooke Tjuparmah.

3.3 Téhnik Panalungtikan

Tékhnik nu dipaké dina ieu panalungtikan nyaéta téknik ngumpulkeun data jeung téknik ngolah data.

3.3.1 Téhnik Ngumpulkeun Data

Dina ieu panalungtikan kagiatan nu perlu dilakukeun sabada ngarumuskeun masalah nyaéta tahap ngumpulkeun data. Dina tahap ngumpulkeun data, dilakukeun teknik studi pustaka kana objék panalungtikan. Studi pustaka digunakeun pikeun néangan jeung ngumpulkeun data nu kapanggih dina sumber data panalungtikan nyaéta antologi *Salikur Carpon Patrem* dibarengan ogé ku data séjén anu aya patalina jeung struktural, ajén atikan karakter, jeung buku sumber ngeunaan

Nisa Fauziyyah, 2018

ANTOLOGI SALIKUR CARPON PATREM PIKEUN BAHAN PANGAJARAN MACA CARPON DI SMA : Ulikan Struktural jeung Ajén Atikan Karakter
Universitas Pendidikan Indonesia | repository.upi.edu | perpustakaan.upi.edu

bahan pangajaran. Léngkah dina ngumpulkeun datana nyaéta: (1) maca buku-buku ngeunaan strukturalisme, ajén atikan karakter, sarta bahan pangajaran; (2) nangtukeun sumber data, nyaéta buku antologi *Salikur Carpon Patrem*; (3) maca sagemblengna buku antologi *Salikur Carpon Patrem*; sarta (4) néangan struktur carita jeung ajén atikan karakterna.

3.3.2 Téhnik Ngolah Data

Kagiatan ngolah data ogé mangrupa tahap anu penting dina panalungtikan. Sabada ngumpulkeun data, data tuluy diolah atawa dianalisis. Nurutkeun Arikunto (2013, kc. 281) téhnik ngolah data nyaéta hasil analisis data anu dicangking ku cara ngagunakeun rumus-rumus atawa aturan anu aya, luyu jeung pamarekan atawa desain panalungtikan anu digunakeun. Nurutkeun Patton dina Basrowi (2008 kc. 91) analisis data mangrupa prosés ngatur urutan data, ngaorganisasikeunna kana hiji pola, kategori, jeung hiji uraian dasar. Téhnik ngolah data nu digunakeun dina ieu panalungtikan nyaéta téhnik analisis. Anu dianalisisna nyaéta struktur dina antologi *Salikur Crapon PATREM*, analisis ajén atikan karakter, sarta analisis bahan pangajaran maca carpon.

Data nu geus dikumpulkeun dina ieu panalungtikan tuluy diolah dumasar kana léngkah-léngkah ieu: (1) niténan deui data anu geus kakumpul; (2) nyieun papasingan data; (3) ngagolongkeun carpon dumasar kana téma; (4) nganalisis data dumasar téma, fakta carita (galur, palaku, jeung latar) kaasup ajén atikan karakter dina antologi *Salikur Crapon Patrem*; (5) ngadéskripsikeun hasil analisis anu satuluyna dijadikeun alternatif bahan pangajaran; (6) nganalisis carpon dumasar kana kritéria bahan pangajaran; (7) nyusun bahan pangajaran maca carpon di SMA; sarta (8) nyindekkeun hasil analisis data.

3.4 Instrumén Panalungtikan

Nurutkeun Arikunto (2013, kc. 262) instrumén panalungtikan mangrupa alat nu digunakeun pikeun ngumpulkeun data sangkan leuwih babari diolah. Dina ieu panalungtikan ngagunakeun instrumén tabél céklis.

Tabél céklis dipaké pikeun ngébréhkeun data dumasar kana indikator-indikator nu baris dianalisis nyaéta ngeunaan struktur jeung ajén atikan karakter dina antologi *Salikur Carpon Patrem*.

3.4.1 Instrumén Panalungtikan Ngumpulkeun Data

Nisa Fauziyyah, 2018

ANTOLOGI SALIKUR CARPON PATREM PIKEUN BAHAN PANGAJARAN MACA CARPON DI SMA : Ulikan Struktural jeung Ajén Atikan Karakter

Universitas Pendidikan Indonesia | repository.upi.edu | perpustakaan.upi.edu

Instrumén panalungtikan anu digunakeun dina téhnik ngumpulkeun data nyaéta instrumén tabél céklis buku sumber. Buku-buku sumber dina ieu panalungtikan didata. Sabada ngadata buku tuluy éta buku dibaca sarta dipilih, mana buku anu bakal digunakeun sarta jadi bahan dina panalungtikan. Buku nu kapilih tuluy dicéklis dina tabél saperti kieu.

Tabél 3.1
Conto Tabél Céklis Buku Sumber

No.	Idéntitas Buku	Katégori Buku
1.	Judul :	1. Sastra
	Panulis :	2. Bahasa
	Taun Medal :	3. Strukturalisme
	Penerbit :	4. Antologi Carpon
		5. Ajén Atikan Karakter
		6. Pangajaran
		7. Méthode Panalungtikan

Tabél 3.2
Conto Tabél Ngumpulkeun Data Struktural

No.	Struktur Carita	Cutatan
1.	Téma	
2.	Palaku	
3.	Latar	
4.	Judul	
5.	Puseur Implengan	
6.	Gaya Basa	

Nisa Fauziyyah, 2018

ANTOLOGI SALIKUR CARPON PATREM PIKEUN BAHAN PANGAJARAN MACA CARPON DI SMA : Ulikan Struktural jeung Ajén Atikan Karakter

Universitas Pendidikan Indonesia | repository.upi.edu | perpustakaan.upi.edu

Tabél 3.3
Conto Tabél Ngumpulkeun Data Ajén Atikan Karakter

No.	Judul Carpon	Ajén Atikan Karakter	Cutatan

3.4.2 Instumén Panalungtikan Ngolah Data

Instumén anu digunakeun dina ngolah data nyaéta tabél céklis. Tabél céklis mangrupa instumén anu digunakeun sangkan data leuwih gampang diolah jeung dipikaharti, anu nyoko kana indikator anu baris dianalisis nyaéta struktur carita jeung ajén atikan karakter tina unggal carpon anu satuluyna hasil analisis dilarapkeun jadi bahan pangajaran maca carpon di kelas XI SMA dumasar kana kritéria milih bahan ajar. Sangkan leuwih écés baris dipedar tabél data anu digunakeun dina ieu panalungtikan saperti kieu.

Tabél 3.4
Conto Tabél Céklis Téma

No	Judul Carpon	Tingkatan Téma					Analisis
		F	S	É	O	D	

Nisa Fauziyyah, 2018

ANTOLOGI SALIKUR CARPON PATREM PIKEUN BAHAN PANGAJARAN MACA CARPON DI SMA : Ulikan Struktural jeung Ajén Atikan Karakter
Universitas Pendidikan Indonesia | repository.upi.edu | perpustakaan.upi.edu

Keterangan :

F : Fisik

S : Sosial

É : Égois / Égoik

O : Organik / Jasmani

D : *Divine* / Spiritual

Tabél 3.5
Conto Tabél Cékli Galur

No.	Judul Carpon	Galur		
		Mérélé	Mobok Tengah	Mundur

Tabél 3.6
Conto Tabél Analisis Palaku

No.	Judul Carpon	Palaku	
		Palaku Utama	Palaku Tambahan

Tabél 3.4
Conto Tabél Analisis Latar

No.	Judul Carpon	Latar		
		Latar Tempat	Latar Waktu	Latar Sosial

Nisa Fauziyyah, 2018

ANTOLOGI SALIKUR CARPON PATREM PIKEUN BAHAN PANGAJARAN MACA**CARPON DI SMA : Ulikan Struktural jeung Ajén Atikan Karakter**

Universitas Pendidikan Indonesia | repository.upi.edu |

perpustakaan.upi.edu

Tabél 3.7
Conto Tabél Céklis Ajén Atikan Karakter

No	Judul Carpon	Sikep	Ajén Atikan Karakter				
			1	2	3	4	5

Keterangan

1 = Religius

2 = Nasionalis

3 = Mandiri

4 = Gotong Royong

5 = Integritas

Tabél 3. 8
Conto Tabél Céklis Analisis Bahan Ajar

No.	Judul Carpon	Aspék nu Kudu Diperhatikeun		
		Basa	Psikologi	Kasangtukung Budaya

Nisa Fauziyyah, 2018

**ANTOLOGI SALIKUR CARPON PATREM PIKEUN BAHAN PANGAJARAN MACA
CARPON DI SMA : Ulukan Struktural jeung Ajén Atikan Karakter**

Universitas Pendidikan Indonesia | repository.upi.edu |
perpustakaan.upi.edu